

Do konsultacji społecznych MEN przekazał projekt nowelizacji ustawy o systemie oświaty, który poświęcony jest głównie edukacji przedszkolnej (tzw. ustawa przedszkolna). Głównym celem proponowanej nowelizacji jest doprowadzenie do sytuacji, kiedy od 1 września 2016 r. wszystkie dzieci w wieku od 3 do 5 lat będą mogły uczestniczyć w zajęciach organizowanych w przedszkolu lub w innych formach wychowania przedszkolnego.

Aby zrealizować ten zasadniczy cel, rząd zaproponował:

- wprowadzenie dotacji celowej dla gmin na zwiększenie liczby miejsc i poprawę warunków wychowania przedszkolnego, przy jednoczesnym zapewnieniu dotychczas obowiązującego minimum bezpłatnego wychowania (5 godzin dziennie);
 - ustawowe ograniczenie wysokości opłat pobieranych od rodziców;
 - zapewnienie możliwości korzystania z przedszkoli niepublicznych, w których opłaty i czas świadczonego bezpłatnie nauczania będą takie same jak ustalone przez radę gminy dla przedszkoli publicznych, poprzez umożliwienie otrzymania przez przedszkole niepubliczne dotacji na każde dziecko w wysokości 100 proc. wydatków bieżących ponoszonych przez gminę na jednego wychowanka w przedszkolach publicznych (obecnie maksymalnie 75 proc.);
 - wprowadzenie zasady, że wszystkie zajęcia odbywające się w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania w przedszkolach publicznych oraz korzystających ze 100 proc. dotacji przedszkolach niepublicznych będą prowadzone w ramach opłat ustalonych przez radę gminy.
- W tym celu od roku szkolnego 2014/15 gmina będzie miała obowiązek zapewnić miejsce w przedszkolu każdemu dziecku czteroletniemu, a od 1 września 2016 r. także każdemu dziecku trzyletniemu. Rząd chce, by do 2020 r. Polska znacząco poprawiła wskaźnik dostępności przedszkoli i osiągnęła średnią dla krajów Unii Europejskiej.

Aby nowe zadania mogły zostać zrealizowane, rząd planuje przeznaczyć na ten cel nową pozycję w budżecie państwa – dotację celową na wychowanie przedszkolne. W 2013 r. będzie to 320 mln zł, z czego kwota dotacji na dziecko objęte wychowaniem przedszkolnym wynosić będzie ok. 333 zł. W kolejnych latach wydatki państwa na ten cel mają rosnąć – w 2014 r. będzie to 1,148 mld zł, a w 2015 r. 1,703 mld zł. Docelowo w 2022 r. dotacja na jedno dziecko wynosić ma 1653 zł, co biorąc pod uwagę prognozowaną liczbę dzieci skumuluje się do blisko 2 mld dotacji celowej.

Znaczącym obciążeniem domowych budżetów ma być zracjonalizowanie wysokości opłat pobieranych przez gminy. Według rządowego projektu nowelizacji już w najbliższym roku szkolnym szósta i siódma godzina spędzona danego dnia w przedszkolu ma kosztować nie więcej niż 1 zł. Od września 2014 r. takie samo ograniczenie opłat objąć ma także ósmą godzinę pobytu dziecka w przedszkolu. Docelowo, od września 2015 r. opłata za każdą dodatkową godzinę spędzoną w przedszkolu nie będzie mogła przekraczać 1 zł.

Projekt zmian zawiera także nowe zasady organizowania rekrutacji do placówek wychowania przedszkolnego. Po licznych skargach rodziców oraz po interwencji m.in. Rzecznika Praw Obywatelskich zmienione mają być zasady w zakresie przyznawania pierwszeństwa w przyjęciu do przedszkola (jeśli zamierzenie rządu zostaną zrealizowane, to od 1 września 2016 r. ustanie potrzeba ustalania pierwszeństwa) oraz gromadzenia przez organy prowadzące danych osobowych. Gminy mają otrzymać także, wyraźnie zaakcentowaną w ustawie, możliwość zwalniania rodziców w całości lub tylko w części z opłat za przedszkola. W ten sposób wyeliminowane mają zostać, czasami zdarzające się obecnie sytuacje, gdy uchwały rad gminnych o różnicowaniu opłat ze względu na precyzyjnie określone kryterium są zaskarżane i

kwestionowane.

Pozostałe planowane zmiany:

- przekształcenie z mocy prawa z dniem 1 września 2014 r. oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych w przedszkola, przy jednoczesnym utworzeniu zespołów szkolno-przedszkolnych;
- wprowadzenie możliwości łączenia w zespół szkoły podstawowej z przedszkolami;
- umożliwienie dziecku, które ukończyło 2 lata, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, korzystania z wychowania przedszkolnego;
- umożliwienie jednostkom samorządu terytorialnego organizowanie dowozu do przedszkola i szkoły, także gdy odległość jest mniejsza niż określona w ustawie;
- uproszczenie procedury przekształcania innej formy wychowania przedszkolnego w przedszkole;
- szczegółowe zdefiniowanie wydatków, które mogą być pokrywane z dotacji;
- umożliwienie prowadzenia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka w innych formach wychowania przedszkolnego.

Większość proponowanych zmian ma wejść w życie 1 września 2013 r.

Źródło: BIP MEN